

Фото Војска Србије

Дан 126. бригаде ВОЈИН

Два јубилеја српске војске

Обележено 99 година службе ваздушног осматрања и јављања и Дан 126. бригаде ВОЈИН

Војска Србије обележила је још један велики јубилеј – 99 година службе ваздушног осматрања и јављања и Дан 126. бригаде ваздушног осматрања, јављања и навођења (ВОЈИН).

На свечаности која је одржана у карсари на Бањици, командант Ваздухопловска и ПВО генерал-мајор Ранко Живак подсетио је да први подаци о служби ваздушног осматрања и јављања (ВОЈ) датирају још из давне 1915. године. Тада је Врховна команда Српске војске наредила формирање 12 сталних сигналних станица у рејонима Дринске, Тимочке и Комбиноване дивизије. Њихов задатак је био праћење и обележавање праваца налета аустројугословских авиона, чиме је пружана подршка савезничким авионима француске аеропланске ескадриле. Од тог периода па до овог тренутка основни задатак непрестаног осматрања неба изнад наше земље службе ВОЈ остао је исти.

– Интензиван и свеобухватан развој службе ВОЈ почиње тек након Другог светског рата, када се приступило формирању и организова-

њу станица визуелног осматрања, обавештавања и везе (ВООВ) на највероватнијим правцима долета летелица. Радарских средстава није било, а основно средство за пренос података о осматреним летелицама је био индукторски телефон – рекао је Живак.

Половином 1947. набављено је девет осматрачких радара типа П-2М из СССР. Формирана је радио-локаторска чета која је имала три вода

► **Први подаци о служби ваздушног осматрања и јављања (ВОЈ) датирају још из давне 1915. године. Тада је Врховна команда Српске војске наредила формирање 12 сталних сигналних станица у рејонима Дринске, Тимочке и Комбиноване дивизије**

размештена на Звездари, Бежанији и Бановом Брду, а до краја 1948. године формирају се још три чете.

Почетком педесетих година долази до техничке модернизације, набавком савремених радара за осматрање и радара за мерење висине из САД. Такође почиње наменско школовање кадра ВОЈИН (у Краљеву и Задру).

– Шездесетих година почиње на-

бавка осматрачких радара из СССР-а и уводи се у употребу прва генерација аутоматизованих система. У периоду 1970–1990. године служба се опрема савременим осматрачким и висинским радарима енглеске и америчке производње, а системи аутоматизације представљају последњу реч технике. У овом периоду ВОЈ доживљава свој зенит у развојном смислу – служба добија статус рода и формира се Управа ВОЈ – рекао је Живак.

Након 1999. године род ВОЈ у РВ и ПВО бива знатно ослабљен са великим бројем оштећене основне технике и инфраструктуре. Током организацијских промена у 2006. години ВОЈ губи статус рода и прелази у статус службе, а долази и до гашења Управе ВОЈ. Окосницу система ВОЈ данас представља 126. бригада ВОЈИН.

Командант 126. бригаде ВОЈИН пуковник Предраг Ђорђевић подсетио је на један од најтежих периода током агресије 1999. године, када су изгубљена два млада живота, а један припадник јединице је тешко рањен. За изузетан допринос у одбрани земље јединица је одликована Орденом народног хероја.

С. Г.